

Opetus- ja
kulttuuri-
ministeriö

Terveyden ja
hyvinvoinnin laitos

11.5.2020

Allmänna anvisningar om smittbekämpning för universitet, yrkeshögskolor och anordnare av gymnasieutbildning, yrkesinriktad utbildning, fritt bildningsarbete och grundläggande utbildning för vuxna inför avvecklingen av bestämmelserna om begränsningen av närundervisningen

Lagliga grunder och befogenheter

I enlighet med 8 § i lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016) ska Regionförvaltningsverket samordna och övervaka bekämpningen av smittsamma sjukdomar inom sitt område. Samkommunen för sjukvårdsdistriktet ska styra och stödja bekämpningen av smittsamma sjukdomar i kommunerna och verksamhetsenheterna inom socialvården och hälso- och sjukvården, utveckla diagnostiseringen och behandlingen av smittsamma sjukdomar på regional nivå samt utreda epidemier i samarbete med kommunerna. Regionförvaltningsverket och samkommunerna för sjukvårdsdistriktet i dess område ska samarbeta vid bekämpningen av smittsamma sjukdomar. Regionförvaltningsverket fattar de administrativa besluten enligt lagen om smittsamma sjukdomar med hjälp av den expertis som finns i samkommunen för sjukvårdsdistriktet, specialupptagningsområdet och Institutet för hälsa och välfärd. Kommunen ansvarar enligt 9 § i lagen (1227/2016) för att ordna det i lagen avsedda arbetet med att bekämpa smittsamma sjukdomar som en del av folkhälsoarbetet så som bestäms i folkhälsolagen (66/1972), hälso- och sjukvårdslagen och lagen om smittsamma sjukdomar. Enligt lagen om smittsamma sjukdomar ska arbetet med att bekämpa smittsamma sjukdomar omfatta förebyggande, tidigt konstaterande och uppföljning av smittsamma sjukdomar, behövliga åtgärder för utredning eller bekämpning av epidemier samt undersökning, vård och medicinsk rehabilitering av den som insjuknat eller misstänks ha insjuknat i en smittsam sjukdom samt bekämpning av vårdrelaterade infektioner.

Syftet med anvisningen

Statsrådet utfärdade den 6 maj 2020 ett principbeslut om en plan för en hybridstrategi för hanteringen av coronakrisen. Enligt beslutet hanteras de lokaler för undervisning som används av gymnasier, yrkesläroanstalter, yrkeshögskolor, universitet, fritt bildningsarbete och grundläggande utbildning för vuxna fr.o.m. den 14 maj 2020 genom åtgärder enligt lagen om smittsamma sjukdomar. Statsrådet rekommenderar dock att undervisningen vid universitet och yrkeshögskolor samt inom gymnasieutbildning, yrkesutbildning, fritt bildningsarbete och grundläggande utbildning för vuxna fortsätter ordnas som distansundervisning till terminens slut. Utbildningsanordnarna beslutar själva i vilken utsträckning de ordnar närundervisning vid behov. På sommaren ordnas närundervisning i enlighet med anvisningarna om avstånd och hygien.

Syftet med anvisningen är att stödja universitet, yrkeshögskolor och anordnare av gymnasieutbildning, yrkesinriktad utbildning, fritt bildningsarbete och grundläggande utbildning för vuxna så att de kan ordna undervisning och annan verksamhet i läroanstaltens lokaler på ett säkert sätt under coronaepidemin. Genom att följa anvisningen kan läroanstalterna minimera smittorisken.

De personer som deltar i undervisning eller annan verksamhet som ordnas i läroanstaltens lokaler bör vara symtomfria

Coronaviruset orsakar en luftvägsinfektion med symtom såsom bland annat hosta, halsont, feber, andnöd, muskelvärk, magsymtom och huvudvärk. (<https://thl.fi/fi/web/infektiotaudit-ja-rokotukset/taudit-ja-torjunta/taudit-ja-taudinaiheuttajat-a-o/koronavirus-covid-19>). Studerande eller lärare får inte ha några som helst symtom som tyder på insjuknande när de deltar i sådan närundervisning eller annan verksamhet som ordnas i läroanstaltens lokaler där det samtidigt finns andra personer närvarande. Inte heller andra personer som arbetar eller besöker läroanstaltens lokaler får vistas i läroanstaltens lokaler om de har symtom. Om en person insjuknar under dagens lopp måste han eller hon omedelbart lämna läroanstalten eller gå till ett separat rum. Personer med symtom ska följa de lokala hälsovårdsmyndigheternas anvisningar och kontakta primärvården eller företagshälsovården för att få anvisningar om coronavirusprovtagningen.

Om en studerande som bor i en läroanstalts elevhem insjuknar, ska läroanstalten kontakta den enhet som ansvarar för smittskyddet i den kommun där läroanstalten finns för att bedöma läget och de åtgärder som krävs.

Personer i riskgrupper

De personer som hör till en riskgrupp bör undvika närkontakt under epidemin, och därför rekommenderas det att dessa personer inte deltar i närundervisning.

Grupper med risk för allvarlig sjukdom vid coronavirussmitta:

<https://thl.fi/fi/web/infektiotaudit-ja-rokotukset/taudit-ja-torjunta/taudit-ja-taudinaiheuttajat-a-o/koronavirus-covid-19/vakavan-koronavirustaudin-riskiryhmat>

De åtgärder som gäller personer som arbetar i läroanstalterna baserar sig på arbetsgivarens riskbedömning. Företagshälsovården stöder arbetsgivaren vid riskbedömningen.

Onödig fysisk kontakt ska undvikas

Coronavirus smittar främst genom droppsmitta (<https://thl.fi/fi/web/infektiotaudit-jarokotukset/taudit-ja-torjunta/taudit-ja-taudinaiheuttajat-a-o/koronavirus-covid-19>). I läroanstalterna ska man undvika situationer där man kan hamna i närkontakt med andra människor. Utbildningsanordnaren och den enhet som ansvarar för smittskyddet i den kommun där läroanstalten finns ska vid behov ge närmare anvisningar om åtgärderna i praktiken.

- De allmänna begränsningarna i fråga om sammankomster gäller i regel inte läroanstalternas undervisning och övriga lagstadgade verksamhet. Stora gemensamma tillställningar som till exempel avslutningsfester för hela läroanstalten ska dock inte hållas.
- I fråga om offentliga tillställningar som ordnas av läroanstalter ska man följa det som bestäms i gällande rekommendationer om begränsningar av sammankomster och i de beslut om offentliga tillställningar som fattats med stöd av lagen om smittsamma sjukdomar.
- Om det ordnas undervisning för en stor grupp (t.ex. föreläsningar för en stor publik) ska man använda distansförbindelse.
- Läroanstalten kan genom ett eget beslut bestämma i vilken utsträckning andra än studerande och anställda får vistas på läroanstaltens område.
- Anvisningar om ordnandet av högskolornas urvalsprov ges separat.
- För att undvika närkontakt bör man ordna lokalerna så att det är möjligt att hålla säkerhetsavstånd: antalet personer i lokalerna begränsas så att man kan hålla ett avstånd på 1-2 meter mellan personerna.
- Användningen av studeranderestauranger och andra lokaler som används för måltider kan delas upp i skift och under måltiden ska det vara möjligt att undvika närkontakt och hålla ett säkerhetsavstånd på 1-2 meter till de andra människorna i lokalen. God hygien ska iakttas av de som tillverkar maten, de som delar ut maten och de som kommer för att äta.
- I de elevhem som finns i anknytning till läroanstalterna kan studerande dela rum då det är fråga om långvarigt boende. När det gäller kortvarigt boende kan läroanstalten fatta beslut om detta lokalt och vid behov konsultera den enhet som ansvarar för smittskyddet. Läroanstalten ska föra bok över de personer som bor i varje rum så att det vid behov är möjligt att spåra smittkedjor senare.

Arbetshälsoinstitutets anvisningar för arbetsplatser:

<https://www.thl.fi/sv/arbetshalsoinstitutets-coronavirus-instruktioner/>

God hand- och hosthygien minskar smittorisken

Coronavirus smittar främst genom droppsmitta (<https://thl.fi/fi/web/infektiotaudit-jarokotukset/taudit-ja-torjunta/taudit-ja-taudinaiheuttajat-a-o/koronavirus-covid-19>).

Korrekt handhygien och hosthygien minskar smittspridningen. För att öka

medvetenheten om detta rekommenderas det att läroanstalterna delar ut informationsmaterial om korrekta hygienrutiner till både anställda och studerande.

- Alla som besöker läroanstalten ska tvätta sina händer alltid när de kommer in i byggnaden, innan de äter, efter att de har nyst eller hostat och när händerna är synligt smutsiga. Händerna torkas med pappershanddukar för engångsbruk.
- Om det inte är möjligt att tvätta sina händer, ska man använda handsköljmedel. Handsköljmedel ska finnas till hands.
- När man nyser eller hostar ska man ha en näsduk för engångsbruk för munnen och kasta bort näsduken genast efter användningen. Om man inte har en näsduk ska man hålla armen för munnen. Efter det ska man tvätta sina händer.
- För närvarande finns det ingen allmän rekommendation om användningen av skyddsmasker, men om man vill kan man använda en skyddsmask med beaktande av anvisningarna om dem.

<https://thl.fi/fi/web/infektiotaudit-ja-rokotukset/taudit-ja-torjunta/infektioiden-ehkaisy-jatorjuntaohjeita/kasienpesu-ja-yskiminen>

<https://thl.fi/fi/web/infektiotaudit-ja-rokotukset/ajankohtaista/ajankohtaista-koronaviruksesta-covid-19/ohjeita-kansalaisille-koronaviruksesta/kankaisten-kasvomaskien-kayttokoronaviruspandemian-aikana>

<https://hyvatyo.ttl.fi/koronavirus/tietoa-itse-tehdyista-kasvomaskeista>

Städning

Coronaviruset smittar i huvudsak via droppsmitta, dvs. när en smittad person hostar eller nyser. Det är möjligt att viruset också smittar via beröring. Coronavirus överlever inte längre tider i luften eller på ytor när temperaturen varierar.

Vid städningen ska man använda ett svagt basiskt universalrengöringsmedel. I sanitetsutrymmena kan städningen intensifieras genom att använda desinfektionsmedel. Man kan följa Arbetshälsoinstitutets städanvisningar.

- Kontaktytor såsom dörrhandtag, armstöd, pulpeter, bord, lampknappar och kranar torkas av minst en gång om dagen, gärna två gånger dagligen.
- Användning av gemensamma arbets- och studieverktyg och arbetsredskap ska undvikas eller rengöras alltid efter varje användning.

<https://hyvatyo.ttl.fi/koronavirus/ohje-siivoukseen>

Om det konstateras coronavirussmitta i läroanstalten

För utredningen av smittkedjor svarar den läkare som i kommunen eller sjukvårdsdistriktet ansvarar för smittskyddet. Om det konstateras att någon studerande eller anställd vid läroanstalten har smittats av coronaviruset, ska man försöka utreda hur personen smittats. De som har utsätts för smittorisk spåras och försätts i karantän för 14 dygn på det sätt som föreskrivs i lagen om smittsamma sjukdomar. Den person som har smittats ska stanna borta från läroanstalten i minst 14 dygn från den dag symtomen började.

Om någon i läroanstaltens elevhem har smittats av coronaviruset, ska de arrangemang som detta kräver genomföras i samarbete med den enhet som ansvarar för smittskyddet i den kommun där läroanstalten finns.